مفتی تعیین ایتلو.

زیربل ملت باشنده بوک بولوب تورغان محمدیار
طانی وفات بولغاچ، تاتار ملتی آزغنه ایرکن
لش آلوب اوستندن طاو قدرلی آفات توشو-
اندای: «تولدی، مفتی وفات!!» دیبلگان
وشغه: «جسمی جبر آسنینه، قونلدی» مفتیو-
ـه جواب بیروب اوتکان. کیلچکده طاغن
یندی استعقاقسز، اشلکسز کشیلرنک بردن
روحانی منصبغه اورنلاشووندن، قورقوب
هغه صغنغان ایدی.

ملت بعتسزلگی اوچون تاتار ومسلمان
ـمی بلن بیروبده: «لاالی هؤلاء، ولاالی هؤلاء»
لندن ملیتسزلکلری عارسزلکلری آرقلی
نار آراسنه کره آلمی، روس وچیرمش ده بولا
بی قالغان طوغریسی: هیچ بر ملت وهیچ بر
م آراسنده اعتبار قازانمغان کشیلرنی، شول
ـس اورنغه اورنلاشدرماس اوچون بار
چن صرف ایتوب تارشی طورغه قرار بیر-
ن شولارنک مفتی بولووندن کچکنه وقتنده
دن قورقغان بالا کبی تتروب تورغان ایدی.

ملت، بو نیبده‌گی کشیلرنک اوزلرن طانی
اغانلقلرن، اوزلرینک درجه واعتبارلرن
ـه آلمافانلقلرن، فانچ ئه‌میرخانجه ئه‌ینکانده
نه‌سزلقلرن توشنوب، ئول کسه ازلگان
کبی، آتلوب چقاچاقلرن آلدانوق بلگان
ی.

دولارغه یول قالدرماس اوچون، شولارنی
بی تورغان برتبن کبی میدانغه آتلدرماس
رن مفتی بولورغه صلاحیتلی کشیلرنی حکو-
که کورساتوب اوتکان ایدی.

سکن ئه‌رنی سبزمی، قارغشنی بلمی طورغان
ملس، نزاکتسز عارسز بولغان امیدبایفلر،
ن باشقلر، بایازیدسکیلر تورکمنلک میدا-
نغه چقوب آتلو تورغنچیندن کاندیداتلر تعیین
ایتو بلن گنه قونلا آلمادی.

«آتا سوتی بلن حس کرمه‌گان بو چوله‌رلرگه،
منطقسز بنده‌لرگه طاتا سوتی بلن کنایه طریقی
بلن نگنه اوزلرینک استعقاقسزلقلرن آکلاتا
آلماون یاخشی توشنگاچ، ملت، سز آندی اور-
نغه لایق کشیلر توگلسز؛ دیب سوگه‌رگه آچقدن
آچق سوگه‌رگه کرشدی. لکن بولار همان اوز
بوللرنده، اوز خیاللرنده بولدیلر...

قیافت ومعامله‌لری بلن ملتنی قورقتوب
تاجرقانلری حالده، مجنونلکلرینک نهایتسنه
چیتروب مفتی بولـولری بلن ملتگه بشارت
بیره‌مز ده‌واسن قوللاندیلر.

ملت بو قورقنچ تیتنلردن، بو حقت العقللردن
طاقن تورغه باشلادی. بولارنک چبرقیچ، کوسه‌کچ
سیزمه‌سلک طوپاس ایدکلرن آکلاب: «ایت
اوزنـدن اوزی قورتلی» دیله‌ر ییت شول
مجنونلرنک خیاللری بوینچه «تاتار بختی تازدن»
دیگان مقال حقیقت که ئه‌یلنسه نیشله‌رمن دیب،
قارشیسنده یاصقان یاوز نیافتلردن قورقوب
نیشله‌رگه بلمه‌دی. تاتار اسمن جبر بوزندن
بیغالتورغه، قوللرندن کیلسه ملت اسمنه همه
پچراتلرنی اوییه‌رگه چیرقانمغان کشیلرنک
شول تاتار ملتینه رئیس بولورغه تل‌ولری کبی
ادبسزلک قیلولرینه توشنه آلمادی.

بولاردن شوندن باشقه، ادبلی معامله کوتو،
«ابلیس‌دن ایمان کوتو» قبیلندن محال بر
نرسه ایدکن آلدانوق بلسه‌ده، بو حقتلرنک
ایسکی خفت، ایسکی جوله‌ر ایدکن یاخشی
توشنسه‌ده، حکومتنک بولارنی تصدیق ایته‌ونه
ایمانی اشانچی کامل ایدی.

لکن مع التأسف صفا ملا مفتی بولـدی
دیگان سوزلرنی ایشتورگه، مع المجبوریت
مفتی دیب ایشتورگه، صفا مفتی بولدی مفتی

ديگان سوزنى كوچلنوب كوچلنوب ئەيترگە طوقرى كيلدى. بو خبرنى، بو آفتنى ايشتو بلەن بتون تاتار دنياسى چلادى، بتون تاتار عالمى بونى ايكنچى قات ايشتمەسكە تلدى. بتون تاتار ملتى، كوچلنوب آوزلرن قيشايتوب، تشلرن ارژاينوب صفا، مفتى بولدى ديگان سوزنى سويلرگە مجبور ايدى.

لكن بو سوزنك معنىسون ٨ ميليون تاتاردن بروده آڭلامادى. صادق ايمانقولى بلەن عبدالله حبيب‌الله ملا اوغللرن باشقە بروده توشنمەدى. هر كم اوز اوزينه سؤاللر بيره باشلادى: صفا باياز بلدى؟... بايز بلدمى مفتى بولدى؟!!

«بر وقتلر بتون تاتار حسن تحقير ايتوب ئەندرى ابوانلر قولى بلەن ياصالغان قارا بر يولنى «صراط مستقيم» اسمى بلەن» آتاغان بايز بلدمى؟

تنگى ايكى بزاوقە صالامدە آيرا آلماسلق صفامى؟

آتاسى توزوب تالدرغان «نور» نىدە چغارا آلماغان پيتر ملاسىمى؟!

دوژورنە اوستنلرن جبە كيوب صدقەتلنوچى، پيتر جمعيتلر ينە واصانلر يالالاب صوغش چغار-توچى، ابزۋوز چيكلر، طالچوقچيلر ايبتشمى؟!!

اونيورسنيت كە يورى، يورى ملك چاپانا توزدر بدە، مكتبلردە فن اوقتو كيرەكلگن توشنە آلماغان، «تاتار مكتبلرندە فن اوقتلماسون ديب داقلاد بيروچى، حسب جاهل مركب‌مى؟ بولدزدە بطال ئدقەندى طرفندن يازلغان: «استعدادسز، ئەملسز، واق طبيعتلى، بولدقسز، عاب عادى، ناب نادان، ناچار ياقى بلەن طانولغان» صفامى؟

ديب بوزمرلەب مەگەرلەب شوندى نەرسەلرنى تزوب تكرارلى باشلادى..

هر قايوسى صفانك ايزۋوز چيك ايدەقى بولودن باشقەقە يارااماوى بلەن حكم ايتدى. آبدراقاچ طاقن آرزن قيشاينبراق ئەيتوب تارادى. آلايدە معنىلى نەرسە چغارا آلمادى.

همان «صفا مفتى بولدى» ديگان طوزمز سوز، باشقە كيلەگان: خيالگە صيماقان، فكرگە مخالف جملە بولا. كوڭلنى جراحتلى طورغان ناموس و دينىنى تحقير ايتە طورغان صفامفتى بولدى جملەسى طاوش بولوب چغا، طاغن هر كشينىك دينى حس يپرانە طورغان طوپاس جملگە ئەورلە ايدى. بو يانمسز، بنو غمسز طاوشدن، ئەيترگە آوز كيلەگان جملەدن، قورقوب: هر طرف هر شهر مسلمانلرى ابليس‌دن قورقوب الله‌سينە صيونقان بندەلر كبى زار يغلاب، مينيسترگە دوماغە، قراقسيەگە: «زنهار بزنك قلاغمزدن بو طاوشنى آلكز، بونى ايشتوگە چيركەنەبز بزنك بو اسمنى، بو خبرنى ئەيترگە آوزبز كيلمى» ديب يالنچ تيليغرامى بيره باشلاديلر. بر وقت مينيسنردن: «صوگغە قالدكز، اوتنچ قبول اينولمى» كوچلنوب بولسەدە شونى ئەيتكز ديب جواب كيلدى.

بو خبر بتون تاتار دنياسن يلاتدى.

بو امردن صوك طاغن تاتار ملتى آوزن قيشاينوب، تشن ارژاينوب، «صفامفتى بولدى» ديگان سوزنى ئەيترگە كرشدى. اوزى شول سوزلرنى ئەيتكاندە عذابلانوويند جدى آلدوب «قور صوتقرى، ملت مصلحت كورسە مفتى بولمبم ديگان سوزگنى آياق آستنە باصميچە، ٨ ميليون مسلمانك آوزن چالشايتدروب، عذابلاماسك رەتلى كشى بولورمن ديب قورقدگمنى؟» ديگان جملەرنى طاقماقلاب طاقماقلاب جلارغە كرشدى.

شول ياغمسز سوزلرنى ايشتودن چيركە، نوردن قلاقلرن طغوب، آوزى بلەن جلاب، جلاب تكرارلارغە طوطندى. بتون تاتار ايزلدى،

بونون تاتار دنیاسی دیننه ایمانته جنایت بولغان بو سوزدن چیرکه‌نوب یغلار، مه‌ڭگو یغلارغه کوز یه‌شن توگه‌رگه باشلادی. «صفا مفتی» دیگان سوز ۸ میلیون مسلماننڭ کوز یه‌شی معنی‌سنه ئه‌ورلدی. «کوزه‌توچی»

اوفاده‌غی قورصلر.

بزنڭ سیاسی اشمز یوق. بولسه دینی روحانی، اوزه‌مزنڭ دینمزگه ملتمزگه متعلق اشلر حقنده سوز سویله‌رگه حقمز بار. آلای دیگاچلی‌ده، بزنڭ دینی، ملی اشلرمزنی تاراب طورا، آنده‌غی منفعتلرنی کوزه‌ته طورغان بره‌ر نیگزمز، اورگانمزنڭ بارلغی کیلوب چقماسون کوب وقت؛ دینی. ملی اشلره‌ز ملی مطبوعاتنڭ، ملی شخصلرنڭ باشلاری. اینسیاتیوه‌سی بلن گنه فعلیتکه چغادر. تاتار مطبوعاتی کوب وقت ملی اشلرده کیڭ قاراش بلن، ملت اسمندن سویلی بازادر. ممکن قدر فکرن عمومی منفعتکه ایلتوب ترمه‌ده‌ر. لکن بره‌ر شخص طرفندن اطلنگان اش، کوب وقت، خصوصی فائده‌ی گنه کوزه‌توب اشلنه‌در. بونوغروده فاکتلرنی بیك کوبلب کیتروب، تزوب قویارغه ممکن. مثلا: بر قزان ملاسینڭ آیلق وظیفه ۵۰-۶۰ صومغه تسزغوب، مفتی مسئله‌سنده عمومی منفعتکه نیندی زور ناچار قورال بولدی. شولای اوق باشقه‌لرده...

مونه بار کونی اوفاده قزلر قورصلری آچلوب دوام ایتدیلر هم وقتلرن طونروب تارالدیلر...

مونه شول قورص آطلی نه‌رسه‌لرگه نیندی توس بیررگه کیره‌ك؟

بر نیچه کشی اسمنده قورصلر بولدی دیلك. آرالرندن قولغه طوتوب سویله‌رلگی مطبوعات فائده‌سنده مکلف بولورلقی تیك برسیگنه‌در؛ چونکه باشقه تقی، مقی، تقی قورصلری سوز ئه‌یتوب طورودن تویه‌ندرلر.

سوزنڭ توبی، طشدن عثمانلی اسمینه آچلوب، توب اصلده ضیاءالکمالیلر حکم سورگان، وقتنده مطبوعاتنی شاولاتقان قزلر قورصی حقنده بولاچق:

شول توسده. شول روحده، شول قالبده‌راق، موندن بر نیچه‌گنه یللر اوفاده قزلر قورصی بولوب، نتیجه‌ده، محلی خلقنی ناچار اویلرغه، فیکرلرگه چوه‌رورغه سبب بولغان ایدی. چونکه قزلرنی ـ عفت قوشلرن تربیه ایتوچی کشیلرنڭ، اوزلرن اداره ایته بلمه‌و ـ لری، آلارنڭ هم «کوڭلسز» ترجمه حاللری، ناچار اشلری قارا خلقنی‌قنه شاولاطو توگل، مطبوعاتنڭ‌ده دقتنی جلب ایتکان، آخردن مسئله‌گه اول‌ده کیلوب قصلغان ایدی. حم قصلورلق‌ده بار بیت؟ چونکه آلارنی، کسه فائده‌سی اوچون. حسابنی ئه‌رمم بیبه‌رمیجه صوغانلق، بورچلق اوطلاق، کیراسینلق یانغه قالدرر اوچون گنه، درستون ئه‌یتکانده بیك قصقه ایسه‌ب بلن گنه آچوچیلر بولسه‌ده، لکن اول عفت قوشلربنڭ معصوم بالالربنڭ حاللرینه چن معنی‌سی بلن خیرخواه بولوچی ملی مطبوعات باردر.

آنڭ بردن بر منفعتی، ابزگی نیتی ملت بالالرینه ماطور روشلا تربیه بیررگه طرشدرودن.

ضیاالکمالی‌نڭ اوبده‌گی، اخشام درسلری بویله (فائده‌لی بولغانغه آخری) زور قورصقه ئه‌ورلوب کیتدی.

لکن اول اوزینه بولغان اوشانچدن، حسن ظندن استفاده ایته آلمادی ـ شول یاڭلشلقی اوفا خلقن تشویشکه توشوردی.

درستون ئه‌یتکانده آنڭ اول «یاڭلش»لقی

بر اوقانك‌غنه توگل، بارلق تاتار دنیاسینك سؤ ظننی موجب بولدی. درست، اول تیك آچقان، نی اوچون اول اشکه کرشکان دیب ئه‌ینوب بولمی؛ کشینك پرافیسیه‌سینه، ایکمه‌گینه قاقلو چیتن؛

بره‌و چاپخانه، بره‌و صراخانه؛ بره‌و ناقن ئه‌لله ته‌رسه‌لر آچا.... کشیده کشینك اشی بوق؛ لکن بر مسئله «ملت» اسمندن دیب بورتلگانگه، آنگار چاپخانه، صراخانه اپتویکنه قاراب بولمی...

حاضر ایندی هر یاکا اشکه، مترقی مللا طرفندن آچلغان هر بر نه‌رسه‌گه «ملت»نی آلغه بیبه‌رو دیب قاراب بولمی؛ بوقسه، ضیاالکمالی کبك. اوزینك شیرتن، نه‌وذن Злоупотребленіе اینوب، ملت اسمندن قورصلر آچوب، اوز یانینه «اهل» بولماغان «اوشانچلی» اسم کوته‌رمه‌گان ایبه‌شلر آلوب، فائده اورنینه ضرر کیتررگه ممکن.

تربیه‌چیلرنی، معلملرنی توگل، بر کچکنه شا کردنی آلغان وقتده؛ آنك اوْلگی مکتبندن آلغان اخلاقینه اهمیت بیرله‌در.

شولای بولغاچ، یوزله‌ب بالانی، بیگره‌ك، ایندی عفت ایبه‌لری معصوم قزلرنی تربیه‌له‌و اوچون نیندی اوشانچلی کشیلر کیره‌کلگی حقنده ئه‌ینوب، سویله‌ب طوررغه‌ده یارامی.

یوزله‌ب اوسمر، یا ایسه اوسوب یتکان قز بالالرنك تزگنن طوتدرا طورغان، یا ایسه تربیه‌چی بولوب کورینه طورغان کشیلر چن معناسی بله‌ن اوشانچلی، بولورغه تیش ایدی وهالانمکه...

مونه «شولای بولماو» اوفا قورصلرینك نه‌ق باشلانولرندن بیرلی آوراب زحمت چیگوب کیله طورغان آورولریدر.

ضیاالکمالی‌نك‌ده، اوزینك تبره‌سنده‌گی قودا - قوداچه‌لرندن قورصنی احاطه قیلدروب آلدرووی، «شولای بولماو»نی چن معناسی بلن اثبات ایندی؛ شونك اوچونده اول قورصنی یافندراق بلگان کشیلر، مسئله‌نی چشلاب آگلاوچیلر اول تربیه — تعلیم قورصی توگل: «اول تیؤیسنه‌لر؛ جیبلشی، تربیه‌چیلر (؟)ی ایسه، آلارنی صایلاوچی زبیغلر» دیب، ئه‌یته‌لر؛ لکن آلای اوق قاراب بولمی.

ایندی بر تربیه‌چی معلم بلن، قورسیسنکه‌نك، امتحانك ایکنچی کوننی طویلری بولغان ایکان، آنگار اتفاقی بر اش، یا ایسه محبت (؟!) دیب قارارغه ممکن... شولایده «خلق» بوققه‌ضه سویله‌می....

نی بولسه، بولسون، درستی نی بولسه، بولغان ایندی. موندن صوڭ آندی باشباشتاق (самозванецъ) مترقی ملالرغه بیك ایرکلرگه یول قویارغه یارامی.

اگر کیل‌چکده، قز بالالر اوچون قورصلر آچلاچق بولسه، ملت، یا ایسه عملی کشیلر - ضیالیلر طرفندن اخلاقی چن معناسی بله‌ن تانلغان، کشی تربیه‌چی بولسون!

اگر بولای بولماغانده باشدن اوق: «بز تیك اوز کسه‌مز اوچون‌گنه خصوصی قورص آچامز، بزده کشینك اشی یوق!» دیب اعلان قیلنسون! اول وقت، «ملت» اسمی کرمه‌گانگه، مطبوعاتنك‌ده دخلی بولماس؛ تیك بر چاپخانه، یا ایسه صراخانه کبك کنه قارارده اش بته‌ر. اول وقتده ضیاالکمالیه‌ده، تله‌گان قودا - قوداچه‌لرن اش باشینه قویارغه ایرك - اختیار بولور.

ناغن ئه‌ینله: موندن صوڭ «ملت» اسمندن اش قیلغان، خصوصی متشبثلرگه یول قویلماس!

(بوركوت)

ارنبورغ.

مفتی‌لك كه صفا بابزیدف تعیین ایدلگاننی ایشنکاچده، موندەغی سراط المستقیم‌چی هم دین معیشتچی‌لر ایوکن‌صولش آلوب چرایلری باتقردی. بر برەنی تبریکلەب تیلیگراملر بیردیلر، ضور ضور مجلسلر یاصادیلر. «آق برله قارانی آیرماوچی تالچوکچی، تگوچی‌لرنی اوزمزگه تارانوب بولسەده، مفتی روحانی‌دن بولسون دیو طرشقانمز هم آسترطن اش یرتومز آرقەسنده اللهغه شکر اوزمزگه نول کشی‌نی مفتی تعیین ایندردك بیت» دیو شادلانەلر. «قاملدن چققان غزته‌چیلرنی، تاتارچه خطبه اوقوچی نزل ملالرنی، دین بزوچی معلم ومعلمه‌لرنی، تنسیر یازوچی شالابایلرنی شاید مونسدن صوك یا کا مفتی حضرت آوزلقلاب اوز قولینه آلفاچ، چن مسلمانلق اورناشر» دیلر. تیری بازار علماسی‌ده، اینچی‌لرده شول فکرده یالفز تگوچی عبدالله آغای ایله، سرکەچی شاکر آغاینه جوندوز محرری هادی خلفەنك مفتی بولمی قالووینه بیك قایغرالر. بتون روسیەده آندن مقالی، آندن‌ده مفتی‌لك كه لائق کشی یوق ایدی دیلر.

بدعت

— علی آبزی! سین ایندی دنیانی کوب کورگان کشی بله تورغانسك، بو بزنك ملالر بر معتبرراك کشی ئولگاچ اوستینه چەوك قویو، ئولگان آدم حقنده نطق سویلەو کبی اشلرگه قارشی کیله‌لر بدعت فلان دیلر. ئه مونه محمود بای ئولگانگه دورت بیش یل بولا ایندی، یل صاین شول اولگان کونده بتون ارنبورغ تارقالی ملالری جیبولشب محمود باینی یاد قیله‌لر، یاسینكه‌لر یاصیلار. بو اش بدعت توگل میکاننی؟

— سین یاش شول ئلی سیزمیسك آنـده حکمت بار.

— نی حکمت؟

— حسین حاجی آلارغه اونار صوم‌دن توزنکاچ، آلار بدعت توگل چی حرام بولسەده کوز یومالر!

— ئه، بلدم ایندی اش آلای ایکان.

اعلان.

«وقت» ادارەسی ایشك آلدنده پاستوویکەدن چققان توفراق، کیرپچ، کمش آلتون واقلری بار. کیرەك کشی رحیم ایتسون. «وقت» اوقوچیلرغه مجانا، چیت کشی‌لرگه آقچه ایله بیریله.

«وقت» تارانورغه ساعتینه قرق چاقروم یوروچی بیك تازا هم ارنبورغ اوراملرون، بورك بازارن، تالچوگن، یاشرون کیسلونك صانیلا تورغان برلرون بلگان بر کشی کیرەك. ئوزی ترېزووری هم نماز اوقومی تورغان بولسون.

باغاصلوفسکی شاخته خبرلری:

ایگرایم ملا: «مین مکتبنك مدیری، سز آپالناموچیننیلر اوز اشگزده گنه بولگز! سزنك اشگز اوطون آلو، چوب توکلدرو گنه، مین سزگه معلم، معلمه‌لر تعیین ایندرگه وکالت بیرگەنم یوق. سین شاکر خلفه مکتبکه کم رخصتی ایله پراغرامه توزدك؟ بو کونەن مونده ازگده بولماسون. سین اوزك تل گەنچه یوربسك. غبی‌الله صالدات‌نك نوفلری ندر قاباردك، بیك زورایدك. ئه مونده مین: مکتب‌لر مدیری بولقانم حالده هیچ میکا کیکەشی یوق، سین کیلەسی یلغه معلم توگل. حاضر قاینده

بر اوفانلقغنه توگل، بارلق تاتار دنیاسینك مؤ طننی موجب بولدی. درست، اول تیك آچقان، نی اوچون اول اشکه کرشکان دیب ئه‌یتوب بولمی؛ کشینك پرافیسیه‌سینه، ایکمه. گینه قاقلو چینن؛

برهو چایخانه، برهو صراخانه؛ برهو تاغن ئه‌لل ته‌رسه‌لر آچا.... کشیده کشینك اشی یوق؛ لکن بر مسئله «ملت» اسمندن دیب یورتلگانگه، آنکار چایخانه، صراخانه اینو بکنه قاراب بولمی...

حاضر ایندی هر باکا اشکه، مرق مسلا طرفندن آچلغان هر بر ته‌رسه‌گه «ملت»نی آلغه ییبه‌رو دیب قاراب بولمی؛ بوفسه، ضیاالکمالی کبك. اوزینك شهرتن، نفوذن Злоупотребленіе اینوب، ملت اسمندن قورصلر آچوب، اوز بانینه «امل» بولماغان «اوشانچلی» اسم کوته‌رمه‌گان ایبده‌شلر آلوب، فائده اورنینه ضرر کیتورگه ممکن.

تربیه‌چیلرنی، معلملرنی توگل، بر کچکنه شاکردنی آلغان وقتده؛ آنك اوّلگی مکتبندن آلغان اخلاقینه اهمیت بیرله‌در.

شولای بولغاچ، یوزلب بالانی، بیگره‌ك، ایندی عفت ایبه‌لری معصوم قزلرنی تربیه‌له‌و اوچون نیندی اوشانچلی کشیلر کیره‌کلگی حقنده ئه‌یتوب، سویلب طورغه‌ده یارامی.

یوزلب اوسمر، یا ایسه اوسوب ییتکان قز بالالرنك نزگنن طوتدرا طورغان، یا ایسه تربیه‌چی بولوب کورینه طورغان کشیلر چن معناسی بلن اوشانچلی، بولورغه تیبش ایدی وحالانکه...

مونه «شولای بولماو» اوفا قورصلرینك نه‌ق باشلانولرندن بیرلی آوراب زحمت چیگوب کیله طورغان آورولریدر.

ضیاالکمالی‌نك‌ده، اوزینك تیره‌سنده‌گی قودا - قوداچه‌لرندن قورصنی احاطه قیلدروب آلدرووی، «شولای بولماو»نی چن معناسی بلن اثبات ایتدی؛ شونك اوچونده اول قورصنی یافندنراق بلگان کشیلر، مسئله‌نی چنلاب آنکلاوچیلر اول تربیه - تعلیم قورصی توگل: «اول نیؤیسته‌لر؛ چیبلشی، تربیه‌چیلر (؟)ی ایسه، آلارنی صایلاوچی زینیه‌لر» دیب ئه‌یته‌لر؛ لکن آلای اوق قاراب بولمی. ایندی بر تربیه‌چی معلم بلن؛ قورسینکه‌نك، امتحاننك ایکنچی کوننی طویلری بولغان ایکان، آنکار اتفاق بر اش، یا ایسه محبت (؟!) دیب قارارغه ممکن... شولایده «خلق» بوققه‌فه سوبله‌می....

نی بولسه، بولسون، درستی نی بولسه، بولغان ایندی. موندن صوك آندی باشباشتاق (самозванецъ) مترقی ملالرغه بیك ایرکنلرگه یول قویارغه یارامی.

اگر کیله‌چکده، قز بالالر اوچون قورصلر آچلاچق بولسه، ملت، یا ایسه عملی کشیلر - ضیالیلر طرفندن اخلاقی چن معناسی بلن تانلغان، کشی تربیه‌چی بولسون!

اگر بولای بولماغانده باشدن اوق: «بز تیك اوز کسه‌مز اوچون گنه خصوصی قورص آچامز، بزده کشینك اشی یوق!» دیب اعلان قیلنسون! اول وقت، «ملت» اسمی کره‌گانه‌گه، مطبوعاتنك‌ده دخلی بولماس؛ تیك بر چایخانه، یا ایسه صراخانه کبك کنه قارارده اش یتمر. اول وقتده ضیاالکمالیه‌ده، نل گان قودا - قوداچه‌لرن اش باشینه قویارغه ایرك-اختیار بولور.

تاغن ئه‌یتله: موندن صوك «ملت» اسمندن اش قیلغان، خصوصی مانعه‌لرگه یول قویلماسین!

(یورکوت)

ارنبورغ.

مفتی‌لك كه صفا بایزیدنی تعیین ایدلگاننی ایشتكاچده، موندهغی صراط المستقیمچی هم دین ههیشنچی‌لر ایركن‌صولش آلوب چرایلری یاقتردی. بر بوصنی تبریكلاب تیلیگرامالر بیردیلر، ضور ضور مجلسلر یاصادیلر. «آق برله قارانی آیرماوچی تالچوكچی: تگوچی‌لرنی اوزمزگه قاراتوب بولسهده، مفتی روحانی‌دن بولسون دیو طرشقانمز هم آسترطن اش برتوومز آرقهسنده اللهغه شكر اوزمزگه قول كنشی‌نی مفتی تعیین ایندردك بیت» دیو شادلانه‌لر. «قامطدن چقغان غزنه‌چیلرنی، تاتارچه خطبه اوقوچی نزل ملالرنی، دین بزوچی معلم ومعلمه‌لرنی، تفسیر بازوچی شالابایلرنی شاید موندن صوڭ یاڭا مفتی حضرت آؤزلقلاب اوز قولینه آلفاچ، چن مسلمانلق اورناشر» دیلر. تیری بازار هاماسی‌ده، اینچی‌لرده شول فكرده یالغز تگوچی عیفی‌الله آغای ایله، سركهچی شاكر آفایغنه چوندوز محرری هادی خلفه‌نڭ مفتی بولمی قالووینه بیك قایغرالر. بتون روسیه‌ده آندن عقللی، آندن‌ده مفتی‌لك كه لائق كنشی یوق ایدی دیلر.

بدعت

— علی آبزی! سین ایندی دنیانی كوب كورگان كنشی بله تورغانسڭ، بو بزنڭ ملالر بر معتبرراك كنشی ئولگاچ اوستینه چهچك قوبو، ئولگان آدم حقنده نطق سویله‌و كبی اشلرگه قارشی كیله‌لر بدعت فلان دیلر. ئه مونه محمود بای ئولگانگه دورت بیش یل بولا ایندی، یل صاین شول اولگان كونده بتون ارنبورغ قارغالی ملالری جییولشب محمود بابنی یاد قیله‌لر، پامینكه‌لر یاصیلار. بو اش بدعت توگل میكاننی؟

— سین باش شول ئلی حیزمیسڭ آنـده حكمت‌بار.

— نی حكمت؟

— حسین حاجی آلارغه اونار صوم‌دن تورنكاچ، آلار بدعت توگل چی حرام بولسه‌ده كوز یومالر!

— ئه، بلدم ایندی اش آلای ایكان.

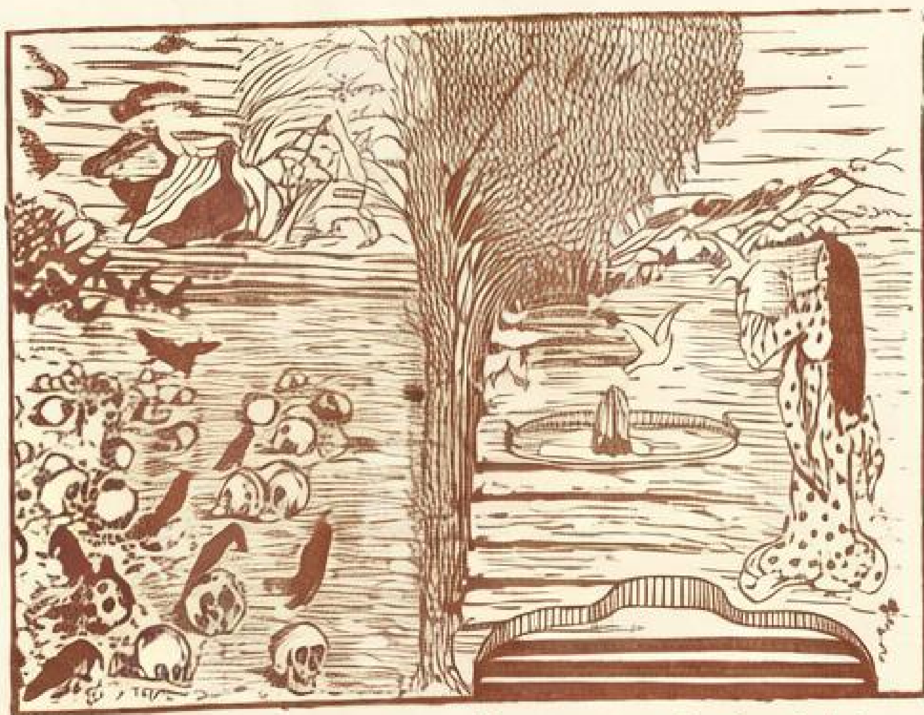
اعلان.

«وقت» اداره‌سی ایشك آلدنده پاسترو-یكه‌دن چقغان توفراق، كیرپچ، كمش آلتون وافلری بار. كیره‌ك كنشی رحیم اینسون. «وقت» اوقوچیلرغه مجانا، چیت كنشی‌لرگه آقچه ایله بیریله.

«وقت» تارانورغه ساهتینه فرق جافروم یروچی بیك نازا هم ارنبورغ اوراملرون؛ بورك بازارن، تالچوگن، باشرون كیسلونك هانیلا تورغان برلرون بلگان بر كنشی كیره‌ك. ئوزی تربزووی هم نماز ارتومی تورغان بولسون.

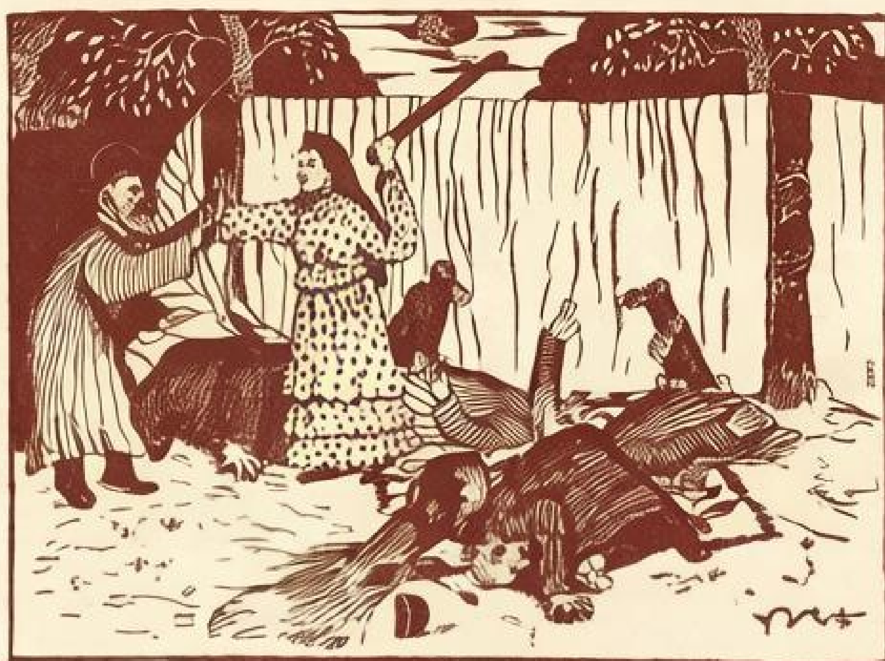
باغاصلوفسكی شاخته خبرلری:

ایگرایم ملا: «مین مكتبنڭ مدیری، سز آپالنا‌شوچینیلر اوز اشگزده گنه بولڭز! سزنك انڭز اوطون آلو، چوب توكدروگنه، مین سزگه معلم، معلمه‌لر تعیین ایته‌رگه وكالت بیرگه‌نم یوق. سین شاكر خلفه مكتبكه كم رخصتی ایله پراغرامه توزدڭ؟ بو كوندن مونده ازكده بولماسون. سین اوزڭ تل گه‌نچه یوریسڭ. عبی‌الله صالدات‌نڭ قووقلری ندر قابارڈڭ، بیك زورای‌دڭ. ئه مونده مین: مكتب‌لر مدیری بولغانم حالده هیچ میڭا كیڭه‌ش یوق، سین كیله‌سی یلغه معلم توگل. حاضر قایتده

كيلەچەكدەگى كونلربز || حاضرگى كونلربز

گازیته‌اردن

قهرمان تاتار قزی.

كيت. لكن مين سويله‌گان سوزلرنی بر كشيگه سويله‌مه. اگرده سويله‌مه‌ك مين سينی بولسون پالينسه ايله آلدرورمن. باريمی؟ ايشندكمی؟ مونی سيگه سوز شول والسلام.

استرخاندن اعلان.

مين زور دانوسچی افصاق افصانف حضرتلری اوزمنك استارجی ناچالنكم اخوند م.ص ئولسگا-ندن بيرله بتون دانوس خدمتلری ونوشتانلق وظيفه‌لری بر اوزيمه توشكانگه افراط درجه‌ده اشدن بالقدوم الحمدلله بو كونگه قدر اوزمنك اجتهادم سايه‌سنده كوزگه كورنگان ايل يورت ايچون خدمت اينه‌ردی كشيلرنی استرخاندن سوردرگه موفق بولدم ناقنده بو خدمتلرده آرتق غيرت واجتهاد كورسانمكچی ايدم مع التأسف صوغش زمانی بولقانقه حالدانكه‌لر كوب قالدی منه بولرنك هرقايوسی نكاحسز حالده بولسه‌ده اورتاشدر رغه كرك گرچه ايرلری صوغش‌ده سلامت بولسه‌ده يالغان داكومينت‌لار ايله آلارغه نكاح اوقورغه كيره‌ك خير بيرسنه اوقوب ده نوبدوم ايدی قارعالقانك استارسنه‌سی نششسز ماعون سوردوردی آنكاده بدهام توشه‌ر بونك اوسننه سی نی تايانی ديب بلمه‌گان نسادان ملالارنی تاشورغه كرك بوخدمتلر قارنلق كونده آورلق اينكانگه مين اوزم دانوسلق وظيفه‌سن اوغلم فه افصاقوفكه تاپشردم انشاءالله بو اشده مهارت كورساتوب‌ينه اعتقادم كامل چونكه تجربه‌ده‌اشلرنك وجب درجه‌ده توزلگی كورندی. اوزم بو خدمتده تمام ۲۸ يل خدمت اينكانگه تعليماتنی گوزل بيردوم اوزيمه ياصالقان بويليه اوزم ئولگاچ ياشلر قبرمه چوينتان ياصاتوب لعنت تذكرسی قويارغه بولديلر.

بانی محترم استارش دانوسچی افصانف.

چوگوچه‌كدن.

چوگوچه‌ك ديگاچده سز طاقن يالط - يولطقه ملك برنچی قات يازلغان نگی ايشمی ايشه‌گی ظريف بلهن طبيب قازی حسن‌لرنی يازا ايكان ديب قوطلگز اوجماسون. زنهار طوقتا كز.... آلار اينديی چوگوچه‌كنك اتلری بولسه بتلريده الحمدلله صاناپ بترگيسز ايندی. نگی غيرت دارالفنون بترگان بدواچی حاليقی ديسزمی، بران قورصاقی بابلردن اومه‌ركه‌چی آبدولكين ديسزمی صاناپ بترگيسز ايندی.

ان، بتلر نی قدر كوب بولسه‌لر، آلارنك جه‌ميتلر يده بيك كوب تورده‌لر: منه شوندن مونه‌بازارلوچی‌دن برنچی‌سی حاليقی چه‌چ، ميوق صاقال نوزه‌ندرو جمعيتنه اعضا بولدقی كبك، صوكغی ميوان ناطق‌ده طرشوب، طرماشوب، بر يللق «دين معيشت» كاغذلرن آلدروب كيوم صالوبلر تيكشرو، جديدلر آرتندن غيبت چيغو جه‌ميتنه رئيس صايلاندی. بونك ايچون اول سيميگه ئه‌لل نيچه قات سياحت قيلوب، جديدلر حقنده يالغانلر اوبوشدرونی دوكغز ناتندنده مردار اينوب سويلهوگه اويره‌نوب قاينغان. صوكغی وقتلرده آنك جديدلرگه ان كبك توطرتوب حيوم اينولری بيك جش اوچری باشلادی.

حاليق آبز يده ايده‌شندن قالشماسنه تلی اول بتون بالالرنی بخارا اصولنچه تربيه اينوب اوزی توگل باباسيده آكلاماسلق چهاركتاب بدان‌فلانلر اوقتوب يا كيلرغه‌اوستون‌چتماقچی.

بز اوز طرفمزدن بو ايكی «قهرمانقه» منقالب بولماسه‌ده قدانلاب اقيون ياخود كوكنار قابارغه توصيه اينكان بولور ايدك، چونكه هر بر افترا ويالغانلرنی يا كيلر اوستينه آوداروب قارشی طورو ايچون ايسرك ياخود يه‌نگی بولردنده ياغشی يول يوقدر.

تیلیگرام خبرلری.

آرنبورغدن.

(دین وه‌عیشت) چیلر آزوب یتدیلر. اوزلرینڭ اعتقادلرنچه مطلق حرام بولغان تیاترلردن برده قالمیچه بارالر. تیاتر بولاچاغن ایشوتسه‌لر بیلیتنی آلدانراق آلوب قویار اوچون بیلیت باصاماس بورون ازله‌ب یوریلر. آلار تیاترگه باروچیلرنی کافر دیلر. اوزلری هیچ بر تیاتردن قالمیلر، کوره‌سڭ (دین معیشت) ار بابی کافر بولودان قورقمیلر. بز محترم یالط یالط واسطه‌سیله تیاترگه یوروچی آزغن دین معیشتچیلرنڭ ایسارینه توشره‌مز:

سز حاضرده تیاترگه یوروگز سببلی حـق کافر بولدگز خاتونلرگز طلاق بولدی. سز توبه قیلوب ایمانلرگزنی یاڭارتوگز، هم خاتونلرگزنی نزل آوز جدیدلردن تحلیل قیلدروب نکاحلرن یاڭارتوگز!

اولیاءاللّه‌دن برظالم.

◇◇◇◇◇◇◇◇

آمیریقا خبرلری.

(اینگلیزچه‌دن ترجمه)

ابو النقیب النونتاری‌نڭ دین ومعیشتده بز نی قدر زمانلردن بیرلی باصلوب کیله تورغان (تش باماتو حقنده)غی مهم اثـری آمریقاده‌غی تش‌طبیبلری وپرافیسورلر جمعیتنده قارالوب غایت مهم معلوماتلرنی حاوی بولدیغندن اڭلیزچه‌گه ترجمه قیلنوب همه آمیولانوریه‌لرنڭ کیره‌ك جیرلرینه قویولغان دی...

◇◇◇◇

«صفا مخدوم» مفتی بولغاچ، «یالط یولط» اداره‌سینه‌یبارلگان چیقسز تیلیگرام خبرلری:

۱) ارنادن:

تل‌کلری قبول، بولغاچ جنابت قاضی یورطن‌رهن‌گه صالوب، تاش ـ بلشلرن صیلی باشلاغان. بوغاری دائره‌لردن «چققان خبرلرگه کوره ـ صفا انوکه‌ش مفتی بولغاچ، تاش پولاطلار تاغن بر توگـل، بوز بولور دیبوب کیتنه‌دی.

٢) اورنبورغدان:

«دین‌گه میشه‌تچیلر» بار آیقرلارن باولاردان ینه‌روب، فن اوقوتوچی معلمه‌لرگه تیزدن عمومی هجوم یاصاماقچیلاردی. بو حقده یاڭا مفتی حضرتلرینه تیلیگرامده بیرگانلر ایمش.

٣) قزان‌دن:

صفا شاگردی مفتی بولغان، «دا ملا بار ایدی»نڭ بیك کیفی کیتدی ٣٥ یللق خدمتن تاتارلار تقدیر قیلماغاچ آچووندن، گلوکده‌ده بیك آز اوقولغان تاتار تلن» مدرسه‌سندن بتونله‌ی چغاروب، سارت شیوه‌سن گنه استعمال قیلماقچی‌دی. خلفه‌لرینه صاف سارت تلنده درس بیرورگه فرمان عالیلارن چغاراچق‌دی.

٤) قزاندن اوك:

بولاچاق قاضی، کاذب ملا ایمانسزی پیغرا‌غرادده وقت صفا مخدوم مسجدده «اهل خالاتیبون» دین آڭا ١٣صوم ١٣تیین صدقه جیبوب بیرگان.

شونڭ برابرینه اول قزان‌غه قایتقاچ: صفا اول بیك بای کشی ایکان. تگی مفتی کبی رشوت آلماس... قزان‌نڭ مشهور پوچماقلارندن اوزغنچیلارغه کوب وقتلار، خصوصا شهرنی قاراڭغیلق قابلاغاچ، ایضاحات بیروب طورغان.

تونلر بوقلامی قاراڭغی تونده، قاراڭغی اشلر قیلغانی ایچون، مفتی حضرتلری آڭا رحمت تیلیگراملاری بیه‌رگان...

چیقلی

مەسکەودن

بولدرا آلمادق.

هینیشچادە زیارت اورنن آلورغە، فقیر اشچی بالالری اوچون مکتب آچارغە تلەسەکە بولدرا آلمادق.

کتب خانەنی زوراینماغە، کتابلرنی آرتدرماغە، یا گفی اشکافلر آلماغە سویلەنسەکدە بولدرا آلمادق.

بنەش معلملرنی قولدە طوتارغە تلەسەکدە بولدرا آلمادق.

آنا تلندە سویلەرگە، اعضالرنی آرتدرورغە، «جمعیت خیریە»نی اصلاح ایتەرگە تلەسەکدە بولدرا آلمادق.

پانسیون، یتیم خانە، جماعت کیبتی، مطبعە، آچارغە درد بولسادە درمان یوقلغدن بولدرا آلمادق.

ناطافالقادە یتون فقیر میتلرنی صالوب ایلتورگە وعدە بیرسەکدە بولدرا آلمادق.

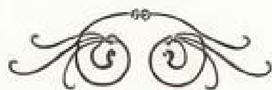
«پریغازان» بولوب یتون محلەنی بلجرانورغە، منولی بولورغە بورسەکدە بولدرا آلمادق.

قزلربزنی احوال عالمدن خبردار ایتمەك نیتی بلەن، کتب خانە ایشگن کیگروك آچوب قویماقدە بولدرا آلمادق.

طروبنیغە ترقیبرور ملا صابلارغە طرشماقدە بولدرا آلمادق.

«ودود»نی غریتە آشاء زورناللر آشا جبرقلاسافدە، «آدم» ایترگە بولدرا آلمادق.

«مسکاولی»

اورنبورغدەغارادسکوی تیاتر زالندە «تیاترلری» .. طرفندن «تیگزسزلر» پیەسەسی قویلدی. خلق طولی اسبور شەب ایدی؛ محرر رولندە اویناغان افندی‌نك» ملی حیاتدن محروم بولغان آبدولفە ایوانوشکەلر بنارگە تیوش! دیگاندە، خلق زال باگفراتوب قول چابدیلر وبراوا قچقردیلر. هم شوندەغی استودینت رولندە چقوب سوزبنی اینە آلمی محررگە جنایت قیلغان «آرتیست»لر وبای خاتونی رولندە کیلوشسز قیاونشی بلەن آدم مسخرەسی «آرتیسقە»لردە بنارگە تیوش! هم ایسرك باشلری بلەن شوندی ادبی اورنلرغە کیلوب ملی کیچەلرمزنك حرمتینی بیبارگان کیسلوشقە بوچقالری‌دە بنارگە تیوش! بو حاللر مولدن صوگدە کورنسە، موندی مایمول‌لرنی خلق‌نك اوزلری طوطوب چوب بوچقاسینە طاشلارغە تیوش! دیب طاراللدیلر.

کم.

بایازیدف تالچوکدە.

— ای یکت سینك فامیلیەگ نیچوك؟

یکت — بایزیدوف

— ئە ئلل تگی یاگا مفتی سین بولاسکمی؟

یکت — یوق نیگە مین مفتی بولیم؛ بایازیدوف فامیلیەسندە بولغان کشی باردا مفتی بولامنی، دنیادە افندم تورلی بایازیدفلر بولورغە ممکن: آغای انیلردن صدقە تلەنب خیرچیلك ایتوچی، دین وملتنی، وافکار عمومیەنی برنیەن گەصانامیچە آیاق آستینەتابنارچی، اوز ملتن حکومتکە قارا وعیبلی ایتوب کورسەتورگە طرشوچی حقی آصراولری بلەن نامشروع مناسبەدە بولغان بایازیدفلردە بولورغە ممکن.

شولای افندم بایازیدفلرنك یاخشیەمی

بولورغەده ياماني بولورغەده ممكن، مين ايتكان مەنتلو باباز بدقلرده آبروم آبوم نابلورغەده ممكن، منى بو قبيح صفتلرنك هر برسى بر بابازبدق ده تابلورغەده ممكن. اينذى بو صوكغيسى باباز بدقلرنك ايك ئەشەكيسى. ملت اوچون ايك ضررليسى، آنداين بابزبدقلر دنياده بولا كورمەسون. بولا ايكان خداى تعالى آڭا قسقه عمر بيرسون.

نقشبندى.

چيستاى خبرلرى.

گوزەل هوالى مساى چيسلاس، مانور. مانور چاى آبلارى، هوش ايسلى، مانور كونلر اوتوب كيتسەده بزنك چيستاى اطرافنده هوالر همان ياخشى طورادر، هوش ايسلر همان بتميدر؛ چونكه بزنك چيستاى تاتارلارى ئلكده ايسلى مابنى آزغنه سورتوب بورسەلرده هەرده خور، خور مالونلى آديقالونلرنى اچوب آغزلرندن هوش ايسلر صاچوب يوربلر.

يا كى ايكمەكلر اولمگروب خلقده آچه كوب بولغاچ مندن صونك هوش ايسلر طلقنده آرتووى احتمال.

مدرسهٔ حسينيه.

بو يل مدرسهٔ حسينيەده درسلر منتظم دوام ايتدى حتى قايسى بر صنفلر يالدەغيفه قارلقاند. «شرتفەرەق»ده آنلادى بارى امدادى صنفى ابك رشدى صنفلرندەغنه اوقو اوقتو بر آز آقرن باردى آنداداو اويلانماسون شاكردلر ئەى يا ئلش ايتەم معلملر يالقاو بولغان ديوب ايتوب بوق ملك مرتبه بوق الله صاقلاسون صفى خلقەلى اوتونمادى ديوب ايتودان.

گرچه اول كوز كونى درسكه كرمەسەده آندادا اول شاكردلر جبولوب بتسون ديبكنه توردى. قشن ناغى قل اوسننده تورغان كبى مدرسەلى قابغان آلوب قازارما باصيلار ايتدى ديوب قورقوب توردلى سنفى هلقده مدبر معاونى بولغاچ شونى قابغرتميچه يارامادى، مونه اول شونى قايقرتا قابغرتا درسكه كرورگەده بوشى آلمادى آنك شول وقتدەغى مدرسه بابلسه ژالونيەمز توقتالا ديوب قابغرغانى ئلده بولسه ايسمدن كيتمى باز يتكاچ مدرسەلى آلدبلار تافى قانيرقه چغارقه توغرى كيلدى مدرسه آلتفاچ اوقو اورنلاريده نهارلاندى معلوم اول زور تربيه كورگان كشى آلاى ايسكى مدرسه هلقەلرى كبك ايدەنگه يانوب اوقوتورغه تنزل ايتەرگەده يارامى شونك ايچون اول بارى بر ژالونيەم توقتالمى، بازن امتحان بيردرمى بز ديدينه بر مدرسه شاكردينه بولغان خدمتكه قاراغانده بتون ملت خدمتن آلدا توتوب كتب بازارقه باشلادى شولاى ايتوب ياز كونى ده درسكه كرورگه توغرى كيلمەدى شوندان باشقه وقتده برده قالمى بوردى ده تروشوب يوروگان ايچون اجرن بيرسون. اول ئلى شول كرمى قالغان كونلرى ايچونده چاى آچوب قابسى بر آتنه كيچلرده ٥-٦ سبقلى نسقەچەقنه شاكردلرگه جيكل برلسون ايچون قورسنكه بازوب قضا قيلدرغالادى. بوقسه آنك بو يل مدرسەگه ايتكان اصلاحى ايتوب بترگيسز. مثلا اول كوز كونى مدرسه آچلور آلدنن وقت خزينەسننى ديوب اعلان قيلدردى. گرچه اول بازغانلارى مدرسەنك بر وغرامنه توقتماسه (تطبيق قيلنماسه) ده آنك شونداى قوزغميچه جرات ايل اختيارسز اولاراق خزينەگه بازدرا آلوويده شايان تشكردر.

ایندی دیه‌یم الله‌حافظه‌گه کیلسه‌ك آنی سویله‌ب تورورغه‌ده‌نی اصطوبث اول ئلی نصین قیلنغان ساعتنه گنه رضا بولمی تنفس وقتنده‌ده شاگرد- لرنی بولب قالوب ئلله نرسه اوقونه ایدی. تیك مسکین (الله رضا بولسون) شاگردلرگه بر سوزده آگلانا آلمی ایدی، اگر اول وقتنده کروب بیلسگوله نان ساعتنده توشندرو بکنه اوقوتسه ایدی، آناردان بتون شاگرد رضا بواور ایدی. ئه‌لی بولایدا آناردان بایناق شاگرد ممنون توگل

کمت خلفه دیسه‌ك اول کوز اوسننده‌گی قاش کبك. اول بزنك مدرسه‌گه نصیب بولاچق کشی توگل ایکه‌ن. تیك شاگردلرنك بختینه قارشی روسچه اوقورغه آقچه‌سی، قانتن تربیه- لرگه نفقه‌سی ینمه‌گه‌ن بوقسه اول ئلل قایچان اونیـوبرسیتینك دینی شعبه‌سنده پروفیسور بولوب درس اینه‌چك کشی ایکان.

ئلی اول بولایده صوترانا صونراناغنه اولسه‌ده گرچه درسکه اول قدر اهمیت بیرمه‌سه‌ده بنی اسرائیل ئه‌کیه‌تن بایناق سویله‌دی. ذاکر خلفه (الله اورنن اوجماده قیلسون) مسکین درد بار درمان یوق دیگان کبی ئوزینك نوبه‌ب قایتقان چوب چارن توکمی چه‌چمی گوزینه برده قالدرمی ژورنال غزیته‌گه یازوب بتردیده ایندی حاضر شورادان درس بیره باشلادی.

نیازا خلفه ایسه ئوزینك اعمال اربعه معلمی ایکانینه قارامی اعدادینك ریاضیات درسن آلوب الك صوئفی اصول ایله جبرنی یازوب اوقوتدی. شاید بو اصولنی باشقه مدرسه اداره- لریده اعتبارغه آلوب مدرسه‌لرینه تطبیق قیلسه‌لار کیره‌ك

مونداِن باشقه بو یل شاگردلرنك یوروشی توروشی بایناق اصلاح قیلندی. جمله‌دن برسی ناظرلر قاضی‌لر اورامغه چقوب کینکاج اسپالنیه‌ده بیکله‌نوب کاراوات آستننه قوبیز، قورای اوینارغه رخصت اینلدی. (۱) بولار اوچون مدرسه‌نك مدیری علیم حضرتکه بیگره کده مدیر معاونی منفی خلفه‌گه شاگردلر ایله بتون ملت تشکر ایتسه سزادر.

راس سویله‌وچی.

(۱) ناغیده بو یقی اصلاحلردان برسی شاگردلرنك یواش قورقاق، فکرسز بولولوندن فایدالانوب، کوزده مدرسه اداره‌سینه مشقت بولماسون ایچون معلملردن ناراضی بولو معلم صایلاو اصولی بترلدی، آلارنك عیبن کورسه- تمه‌س ایچون وبو کونده آمریقا مکتبلرنده قوللانلغده بولغان، شاگردلرنك ته‌ربیه‌که نوتا بلولرینه قاراب امتحانسز صنفدن کوچرو اصولی کرتلدی.

فضیلت خزینه سی

قابا اول شه‌ب، هنرمند. ذات عالی مشتهر مخدوم
نچه درلو فضائل‌نك، برنده‌نده ایمس محروم
کمالات منبعی، یورگان، اوقوغان، علمیله عامل
قارانقان یوز ایله بوزلر، بوزینه، جرلافان «کامل»
جهان کیك کمسه‌لر کوب تیك مونگدیك برسیده بولماس
بو بر عصر الجدیدنك هدیه‌سی آلطون ویا آلماس
شونیده مسکینه‌نی ماقناماقان بار ایمش، بلدم
کشی ایندی شولای اول، مین شونگچون ماقنانام کلدم

آلابذه بلمیلر، آڭلامیلر، مین بیت توگل قارغه
یازالر بوننی حقمده، کوتەرمیلر، کوڭل نارغه.

ایتچیلك مسئلەسی

خلقنڭ چسمنه تأثیر قیله آلمادم ایتم برله
مگر روحلرینه بر قورقو صالدم طور بیتم برله
جیکردم، قالادم، قوقدم، آچولاندم، بەشەدم کوب
جنایت اشلەی، دیب کەینسەلر مین ایندی مونداییوق
اوروز بوش. سیزەمی قالدق. کیلدی بزەل قیلەقان کونده
سیزەمز بس، طوتیامز تەم، قارە طاپ. کرلر، اوستونده
کیرەکمەس قالماسون ایت بو جیرەنگچ، طاشلاسون کیتسون
مونڭ اورنینه آباق چیستە اشچەن اینچی نان کیلسون

کتب کەمی؟ اشکەمی؟

بوطاقلی مسئلە دیب مین وریمن، قایسینه فردەش؟
ییبەردك سین، بالاڭنی، خبر بارمی، نابامی اش؟
کیلەمی آنچەسی ئال؟ چك طورموش؟ آزق بارمی؟
بازار کنی نابامی؟ خطنده آدرسی بارمی؟
بلام ایندی برافدر اول، یانغسین سلنەگان باقده
چیگی بارمی ییرینك، شول قالی چقدی بو چاقده
اون اوچ یەشلك بسالا بیاول اوقرغەده بوشامادی
ئەپل کورشی مالایندای بو، انسز، اوشامادی
ئەدەم رەنلی اوقوتمیلر، بوروبدە ئ اونە نیك بوش
خدایغه نابشرام، توفیقلی بولغانه بولایده خوش
بلەمن بیت طاپای آبزی لارن اوقوتمادی
بەشندن اشکه صالدی. بولسە ئ، مین اوقتمە، دی
آزالر قونغیلر کرب، اویرەنه یالقاولورغه اول
اوقوب آزغان کوز آلدنه، دیمە مکتب، بر صاق بول

تیمر قالتایف.

ناشر و محرری: احمد اورمانچییف.
Редакторъ-издатель: Ахмедъ Урманчеевъ.

زمان كالینداری

تبز كوندن چاصلوبی تملم اولادر هم روسیه وسیبیریه‌نك هر طرفنده صاتلادر.
كلاوتی اسكلادی قزانده طارغاوای دوم برادران كریموفلرده.
اداره‌سی‌نك آدریسی: Казань редакція „ЗАМАНЪ".

"یول"

كتابخانه‌سی قزانده بلغار نومیرلری آستنده.

رومان وادبیات كتابلاری:

حیات I	بهاسی ٤٠ ك.	
قدرلی مینوتلر	»	٢٥ »
طانشدق	»	١٤ »
رانی نویه‌ك	»	١٢ »
خلق قزلاری	»	١٠ »
یاپونلر نیگه ایمان كیتره‌لر	»	٧ »
آخون حضرت	»	١٢ »
جانلی نورچاقلار	»	١٢ »
تاریخی بیبیمه	»	٧ »
به‌برهم خاطره‌لری	»	٥ »
قاره طاب	»	٦ »
كرینصروؤا صاناتا	»	٥٥ »
وجدان عذابی	»	١٥ »
باشلر مجلسنده اوقولغان بر مكتوب	»	١٥ »
كمنك بالاسی	»	٨ »
ئوزولگان امید	»	١٥
صاناشو وجوالجق	»	١٠
برنجی محبت	»	٥
ایل فرشته‌سی	»	٥٠

تیاتر كتابلاری:

ایكی محبت	بهاسی ١٢ ك.	
آول قزی	»	١٤ »
ایمچیلر قربی	»	١٠ »
اوشانچسز زلفه بر آدوم	»	١٣ »
ایرم تابند	»	١٠ »

شعر وجر كتابلاری:

امید یبزم	بهاسی ١٢ ك.	
گل بعبسی	»	١٣ »
كهنه كوزگیسی	»	١٠ »
[illegible]لی قارغاغان آول	»	١٠ »
[illegible]رد قزی ماهی نور	»	١٢ »
[illegible]انما قزل آلماغه	»	٨ »
جوبلر تاریخی وجرلار I كیتاب	»	٥ »
» » » II	»	٥ »
» » » III	»	٥ »
» » » IV	»	٥ »
» » » V	»	٥ »
ادبسزلر آره‌سنده حجابسز قز	»	١٢ »

بوندن باشقه روسیه‌ده باصلغان تازه كتابلارنك هر نورلیسن كتابخانه‌مزده رفه ممكندر.

كوبلب آلوچیلر بیك زور اسكیدكه باصالادر.

زادانكه‌سز زاكاز قبول ایتلمی. زادانكه‌غه پوچته ماركه‌سی قبول ایتیلدر.

مراجعت ایچون یبس: „Казань ЮЛЪ" 11.

Типо-литографія „УМИДЪ" въ Ка.. 1915 г.